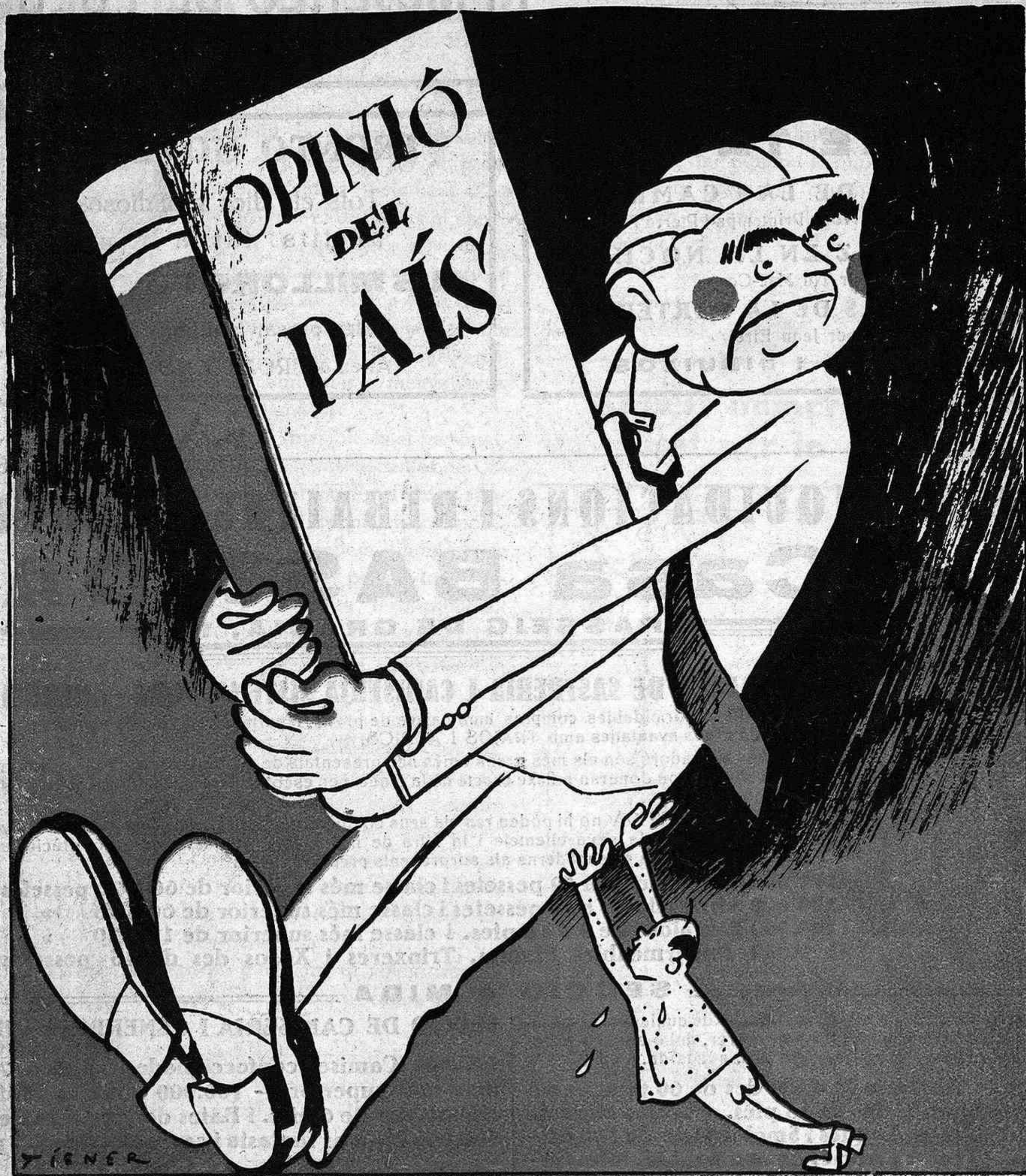

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Això es tot.

- M'han dit que me l'en tornés.
- Cada vegada pesa més.

"FIELD"

IMMILLORABLE MAQUINA
DE TALLAR CABELL, A
8 PTES.

DEMANEU-LA A

Ganiveteria ARTERO

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) **BARCELONA**

TEATRE COMIC

(PALAU DE LA REVISTA)
Companyia de Josep L. Campua i Josep Santpere

AVUI ESTRENA

MUJERES DE FUEGO

PER TOTA LA COMPANYIA

CINE TALIA

LA DAMA DE LAS CAMELIAS
en espanyol, per Ivone Printemps i Pierre Frednay

UNA VOZ EN LA NOCHE
per Tin Mac-Coy

LAS HIJAS DE LA PORTERA
per Jean Eirel

REVISTA I DIBUIXOS

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

GRANS LIQUIDACIONS I REBAIXES DE PREUS

Casa BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

GRAN BASAR DE SASTRERIA I CAMISERIA SISTEMA NORD-AMERICA

Amb ocasió de formidables compres amb baixes de preus, li permeten oferir-vos aquesta temporada grans avantatjes amb TRAJOS I ABRICS.

Els nostres aparadors són els més grans i més ben presentats de tot Barcelona d'indumentària masculina, i vos donaran reflexe exacte de la moda per escollir la elegància que més vos convingui.

Amb la CASA BASTIDA no hi poden res els seus competidors. Es la única casa que cada any veu augmentada la seva clientela i la xifra de negoci des de la seva fundació, gràcies a adoptar els gustos més moderns als sorprenents preus següents:

- 100.000 Trajos de 20 a 50 pessetes i classe més superior de 60 a 70 pessetes
- 100.000 Abrics de 25 a 50 pessetes i classe més superior de 60 a 75 »
- 100.000 Pantalons de 5 a 10 ptes. i classe més superior de 12 a 20 »
- 100.000 Impermeables Plumes, Trinxeres i Xecos des de 15 pessetes

SECCIO A MIDA

Tenim una secció que ens permet en cas de qualsevol compromís que necessiteu un trajo de carrer, dol o etiqueta escollint-lo al matí, el podreu tenir llest a la tarda.

Trajos i Abrics a la mida des de 60 ptes. i amb classe superior des de 85 ptes. - Trajos etiqueta a mida, Fraks, Xaqués i Smokings desde 100 pessetes. - Trajos i Abrics de nen a mida, totes formes des de 30 pessetes

SECCIO DE CAMISERIA I GENERES DE PUNT

- 100.000 Camises confeccionades a 4, 5, 6, 7 i 8 ptes. molt superiors. - 100.000 Pijàmes confeccionats des de 6 ptes. i Bates des de 15 pessetes.
- 100.000 Mitjons fantasia i camisetes des de 1pta.

Obsequiem amb segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi i altres presents a proporció amb l'import de la compra

NOTA: Els que de fora de Barcelona vulguin servir-se de la nostra casa poden escriu-re i adjuntant 0'50 ptes. en segells, rebran figurins, mostres i un sistema especial per a prendre les mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec abans dels sis dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA :-
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessefes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessefes

Els ulls dels barcelonins

UE els barcelonins tenim l'esperit demòcrata no cal ni dir-ho. Comentant la guerra italo-abissínia, el poble (en dir el poble volem significar l'element d'esquerra, car el de dretes el considerem la colònia) es descompta sentimentalment envers els abissinis, que al cap i a la fi lluien per una independència que com

la nostra, la de Cuba, Filipines, Irlanda, Polònia, etcètera, etc., ha estat ultratjada amb més o menys sonades, amb més o menys diplomàcia.

El ras Seyum, l'actual home invisible és el personatge que atrau més l'atenció de les gents senzilles de Catalunya. La seva tàctica desconcertant, l'avantatge *straperlotuària* que sap emprar per tal de guanyar sempre, la fe amb què el segueixen aquells milers d'homes que no els precisa treure *carnet d'identitat* perquè tots s'assemblen i que juguen amb fe i noblesa, té bocabadats tots els lectors de la bona premsa, i interiorment fan vots per tal que els abissinis s'enduguin la merescuda victòria.

D'ací vénen els cops de llapis roig de la censura cada vegada que un periodista, home de sentiments com cal, es deixa impressionar pel sentit democràtic de les masses o tracta de passar a les quartilles l'estat d'opinió dels barcelonins simpatitzants amb la gesta abissínica.

I al cafè, al bar, al carrer, als llocs públics, el tema etern de més palpitant actualitat es comenta, es discuteix àdhuc amb fe palesa que espera, que somnia, en la justa victòria de la raça perseguida.

Nosaltres no sabem qui guanyarà ni volem llençar pronòstics que després podrien esdevenir fallits per llei de la realitat.

A més. Tampoc no ens els deixarien publicar, perquè la premsa que fins els reis més incultes han reconegut com a element orientador i fidel propagandista de la cultura i de la civilitat, resta bocatapada, acorralada, diríem millor lligada de mans i empresonada, tot just ara que diuen que els qui governen volen imprimir al poble les normes més patents i benefactores d'una república de treballadors...

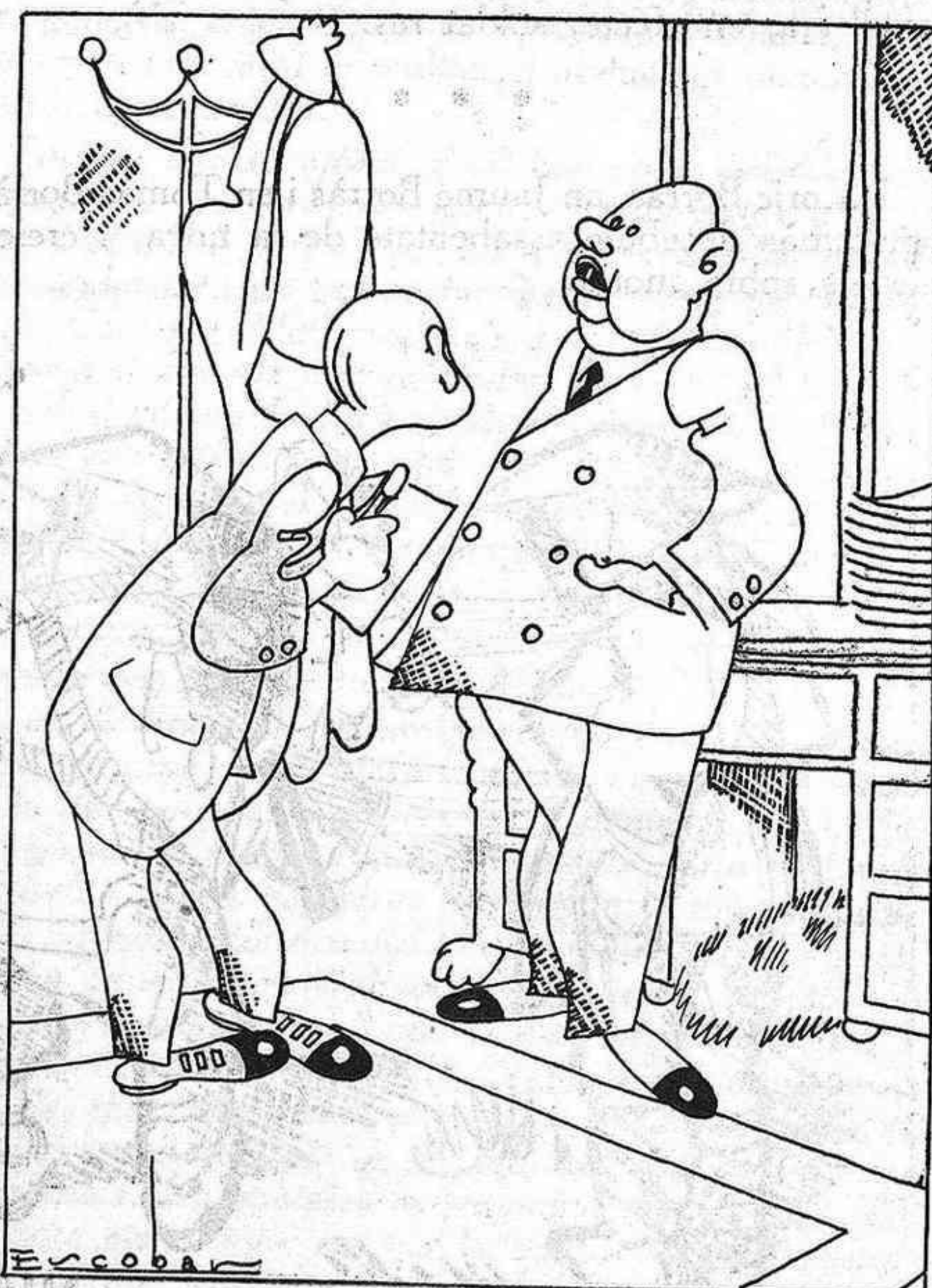
Dissertar no es pot, escriure per al públic, tampoc,

parlar de trampes, tampoc; per tot censura, per tot inconvenients.

N'hi ha prou que parlin els diaris dretants, els d'esquerra no hi tenen dret. Contra Abissínia, tot. Parlar contra Mussolini, res, ni un mot, però és que els governants actuals són orbs o almenys curts de vista, perquè no saben veure que malgrat la puixança de les seves imposicions, si la boca dels ciutadans resta tapada, els ulls segueixen parlant i vulguis no vulguis van dient:

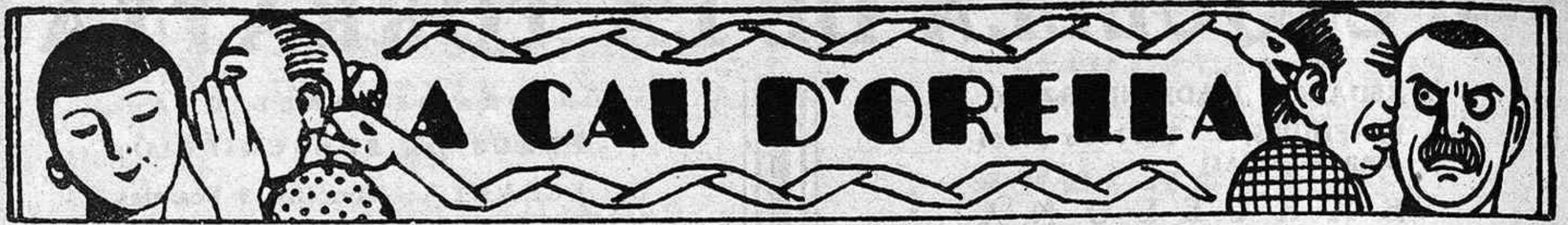
Abissínia!
Llibertat!
Straperlo!
República!!!

Aquest número ha estat visat per la censura

—Des d'ara els escombriars que no toquin com ho venien fent.

—.....?
—Que toquin

L'altre dia, creiem que era dilluns, vàrem pressenciar la desfilada bèl·lica nombro... VTMIII de l'era cedista.

Gairebé acte seguit d'haver callat les trompetes i tabals, feia l'entrada triomfal al Saló de Sant Jordi l'Excmo. Sr. Dialecto y Chè.

Aquesta notícia la recollim del diari peruà *Straperlo*.

* * *

Els valencians estan d'enhorabona.

Mentre Companys escriu al *Mercantil Valencià*, el seu paísà està a punt d'escriure en *La Veu de Catalunya*.

Un canvi en el qual, com sempre, sortim perdent els catalans.

* * *

No ho digueu a ningú, però l'altre dia un sorge d'enguany, es pasejava més estarrufat que un paó per la vorera d'una caserna i deia: *Jo sóc el ras. Jo sóc el ras de la caserna*. Espanya n'està plena de rasos. I aquell era, en efecte, soldat ras.

* * *

L'Enric Borràs, en Jaume Borràs i en Tomàs Borràs, han romàs decebuts assabentats de la nova, i creiem que els sobra motiu.

Ha sortit un individu més Borràs que ells. L'autor (?) de *L'home invisible*.

* * *

Heus ací un diàleg copsat l'altre nit al bar *La Lluna*, del qual, com vostès saben, és client l'ex-governador, general, l'ex-alcalde, l'ex-president de Catalunya, senyor Pich i Pon.

Un client. — M'han dit, senyor don Pich, que li han jugat una pasada...

El Sr. Pich. — Més val que callem.

Eli client. — Es que m'han assegurat que vostè ara treballava per tal de...

El Sr. Pich. — Valdrà més que no em parlem.

El client. — Perdoni, però... és que... això sembla un joc...

El Sr. Pich. — Ah! Parlem-ne, parlem-ne d'això... Aviat seré més popular que Lopes de Begas...

* * *

Ja sabem qui és l'home invisible.
El ras Seyum. Almenys per als italians.

* * *

Esperem i celebrariem que no erréssim que la primera mesura que prendrà el nou governador general, serà enderrocar la caserna de les Draçanes... o bé restaurar el barri gòtic. El costum de tots els nous.

—El Japó ha començat a instaurar la independència a Xina.

L'autor de *Màlia, Mèlia i Mília* prepara un altre obra pel teatre que pensava inaugurar fa deu anys el senyor Clapera. Es dirà, *Mala, Mola i Mula*.

Creiem que es tracta d'una novel·la viscuda, al menys pel que es refereix a l'acabament del títol.

* * *

Seguint al peu de la lletra les flamants disposicions municipalenques, els escombriaires ja no toquen. Es a dir sí que toquen, toquen el dos abans d'hora i deixen la brossa enmig del carrer.

* * *

Un dels sorolls més innecessaris és... la propaganda política de la C.E.D.A.

Fa mal de cap i fa mala olor...

* * *

«Photoplay», de Nova York, dedica un sentit article a Sam Warner, l'inventor del sistema sonor en el cinema, el qual no pogué gaudir les excel·lències del el seu invent ni el somriure de la glòria.

Nosaltres, però, malgrat de sentir-ho noblement ens n'alegren.

Si arriba a veure *El malvado Carabel* es torna a morir i de sobte.

* * *

La revista argentina «PAN» deia, l'altre dia, en un retall d'un periòdic anglès:

—¿Què et sembla del nou Govern?
—Molt bulgar.

«Vense por la Rambla las típicas tartanas en las cuales viajan como reinas en su trono las simpáticas catalanas, que lucen sus pañuelos de flores...»

Aquesta revista ha quedat curta. En comptes de dir-se *Pan* devia afegir-hi *OLI* i li quedava el nom rodó *PANOLI*.

GLOSSARI

“Salus Populi”... i un bé!

L'any passat Déu va escoltar el pagès espanyol i li va donar una collita tan bona que els més incrèduls ja començaven a pensar si era veritat que cedistes, radicals i agraris tenien bo en les regions celestials. El blat, principalment, ha anat a dojo. Ha sobreexigit tots els càlculs de compra, venda i consum. El gra d'or vessa per les sitges i estès a terra, es podria convertir en una immensa platja artificial en la qual els ocells anirien a voladúries a picar. Això si es ocells mengen blat.

Ara ve el bo, encara que no ho resulti gaire. N'hi ha hagut tan de blat, que els bladers no el poden vendre a cap preu i no saben ja de quin pa faran sopes. Sembla que aquest bé de Déu de forment hauria d'haver fet anar desesperadament tots els molins fariners i arribar, generós, a les llars més miserables. Una cosa és la lògica i una altra la realitat, i abdues es donen continuament patacades.

Tots els diaris, aquests dies, han anat plens del que ha passat a Múrcia. Una quantitat respectable d'habitants d'aquelles terres, com els d'altres indrets, no poden menjar pa i als qui en mengen, encara els emmetzinen. Com si el blat anés escàs i no n'hi hagués per a tothom, ni per als que es poden permetre el luxe de pagar-ho, encara hi ha qui barreja barita a la farina, amb el bon intent, ben segur de fomentar la producció mineral i de reduir el nombre de boques que demanen pa. Total: uns quants centenars de famílies emmetzinades gràcies als humanitaris sentiments i el desinterès d'uns honradíssims industrials que, segurament, deuen demanar una política d'ordre i de bastó.

Les víctimes del pa embaritat poden, si en surten sense dany més greu, oferir uns ex-vots als sants o santes de llur peculiar devoció; però el que nosaltres faríem pintar, si fóssim víctimes i devots, seria en forma de tríptic: d'una banda es representaria una pluja de blat, i ho faríem constar així perquè algú no ho prengués per una de les tan sovintejades plagues de llagosta; al mig, una mena d'altar d'ànimes del Purgatori, dels que tenen fam i viuen del miracle d'esperar que vinguin els miracles que li prometen els miraclers de tota mena de capelles; a l'altre costat, els qui paguen massa cara la fortuna i el privilegi d'haver pogut menjar pa sense que hom els demani res per la barita. Al capdamunt, entre núvols, com una mena de gloriola, s'hi podria representar, aplegada a l'entorn d'una taula ben parada, una de tantes comissions que entre plat i plat estudien els problemes difícils i pel que es veu, insolubles, de les subsistències i de l'atur forçós.

—Qui s'ha mort, Sr. Estivill?
 —La vergonya.

Diuen els de més bona fé que el primer de tot, en una societat ben organitzada, és la salut del poble. Ja ho proclamaven els romans de l'antiguitat: *Salus populi suprema lex esto*. En això, tothom hi està conforme. Les discrepàncies vénen en escatir el que s'entén per salut pública. Sembla, encara que les apariències enganyen molt sovint, que per salut del poble s'hauria d'entendre el dret que té tot ciutadà que hom l'instrueixi, l'eduqui, li doni treball i subsistència, el guareixi i el defensi i que, per damunt, se li reconegui el dret a la salut espiritual i del pensament, que reclama bons aires i amplitud d'espai.

Per als altres, molts o pocs, tantseval!, salut pública es tradueix, a les bones, en asils, hospitals i feina llarga i mal pagada. Per a les crisis nervioses o exas-

peracions col·lectives, la salut pública exigeix una terapèutica única: llenya, llenya i llenya, al preu que sigui. Per tal que la medicina faci de bon prendre, hom pot matisar la llenya amb diversos colors. L'essencial és llenya. Així ho creu el bon burgès, després d'haver-se posat bé amb Déu i de reiterar una vegada més la seva entusiasta adhesió a la causa de l'ordre, mentre va a la fàbrica o al magatzem a veure com va la barita per a la farina, els cacauets i els rosegons de pa per a la xocolata, els garrofins per al cafè torrat, el rovell d'ou sintètic per a la confiteria, la sacarina, la canelina, l'àcid acètic, bo i rondinant: «Aquestes idees dissolvents!...»

PANICAL

Esports

Cronòmetre

El futbol, amo del moment esportiu. - L'entrenador de l'Espanyol. - Victories en camp contrari.

Fa dies que hom voldria dedicar el nostre "Cronòmetre" a una manifestació esportiva notable que no fos certament el futbol, puix que l'esport ens és plaent en totes les especialitats quan es desenvolupa, però hi ha calma a tots els fronts. La natació resta estancada, el ciclisme reposa, la boxa és concentrada per entrar en un nou període de gestació ascendent, però no hi fa res de transcendència comparable a la de l'actual campionat de Lliga de futbol, com ho palesen a bastament les mobilitzacions de cada diumenge per veure el partit del dia. Fins un Espanyol-Ossassuna ha donat força animació, el passat diumenge, al camp de Can Ràbia.

I és que, avui, l'afecionat a l'esport, que sovint és el mateix

afecionat que emplena els camps de futbol, les sales de boxa, la piscina d'un Barcelona i que s'agombola a les grans arribades de les curses ciclistes, sent una veritable espectació per seguir pas a pas les gestes d'un Barcelona, campió català, i una mena de desig de comprovar si l'Espanyol, l'equip que darrerament ha sabut empatar a les Corts i vèncer, al seu camp, un Barcelona, fa quelcom de notable lluitant amb altres equips i va retrobant el conjunt que li cal per a ésser també un representant català que segueixi amb dignitat les petjades del campió pels camps hispànics on han d'anar a lluitar per la supremacia futbolística peninsular.

Si a l'empar d'aquest caliu d'optimisme la boxa, la natació i altres esports organitzen actes d'importància que no tinguin coincidència de celebració amb el partit del diumenge, els esportius catalans, que són polifacètics per excel·lència i que tenim el convenciment que senten el mateix un esport que un altre, llevat de la preferència sempre palesada per al futbol, acudirán també al lloc on el contingut del programa deixi satisfets els seus anhels com en el moment present els satisfà el curs que porta el nostre futbol pels camins de la plena reivindicació.

Amb seny i mà esquerra, tot es pot fer. Els organitzadors tenen la paraula, per sortir del moment encefalític que travessen.

**

Al xalet dels La Riva es viuen moments de transcendència que no han transcendit en públic més que la meitat. El cas de l'entrenador és el tema del dia però existeixen petites descomposicions interiors de les quals a tots els clubs es com a reflex fidel de les gestes de l'equip representatiu d'un club de futbol.

Tenim una dita que diu "Allà on no hi ha pa hi ha malestar" feta a mida per al cas que ens mou a esmerçar unes ratlles del nostre "Cronòmetre" de la setmana. A l'Espanyol passa no res menys que això del pa i el malestar. El campionat català que tan indiferent semblava a l'Espanyol, va produir un corrent de desconfiança vers l'entrenador en part dels directius del club sarrià i ha passat el que en el Barcelona s'ha vingut repetint de fa uns anys, que l'entrenador n'ha pagat les conseqüències.

Si l'Espanyol, jugant un mal campionat i anant d'un camp a l'altre sols per complir, hagués excel·lit situant-se en segon o tercer lloc del campionat català, mister Lowe hauria consolidat la seva posició d'entrenador i les topades amb la Comissió Esportiva no s'haurien produït.

Arrel d'aquests fets han dimisit tres directius convençuts de dues coses: que l'entrenador no és l'home que convé al club blanc-blau i que l'intercanvi de jugadors portat a cap amb el València era un desencert i que l'equip en sortiria afeblit.

La posició dels dimittents és absurda. Ni l'equip ha perdut consistència en desfer-se d'un Echezarreta, que no era cap troballa, i d'un Domènec, que sempre ha estat una promesa però que mai no ha arribat a realitat, ni l'entrenador tenia res de bo ni de dolent que no tinguessin els altres entrenadors que han passat pel club sarrià.

Altaveu indiscret

Una cosa nova que encara no s'havia produït en rings d'Amèrica, cosa que és d'estranyar, puix que els americans van sempre darrera de les excentricitats diabòliques.

Es tracta del combat que darrerament ha fornit Jack Sharkey, a Bòston, en reaparèixer enfrontant-se a Eddi Winston, conegut per «El boxador desconegut», nom certament ben paradoxal.

Sharkey ha posat K. O. dues vegades el mateix boxador en el curs d'un combat que no sabem ben bé si anava seriósment o si feien barrila.

Tot just començat el combat, Sharkey va abatre per deu segons el «Desconegut» amb un parell de cops ben col·locats, i el públic en protestà per creure que tot havia estat una paròdia per a prendre-li el pèl.

Sharkey intervingué a prop del jurat i demanà que tornessin a començar el combat, puix que el contrari estava en bones condicions físiques i els jutges es disposaven a retenir-li la borsa per falta de combativitat.

Tant pregà Sharkey, i el públic es manifestà tan sorollosament, que els jutges van decidir que el combat tornés a començar.

Represa la lluita, a la poca estona, tornava Sharkey a tombar el «Desconegut» per set segons, i més tard, per al somni definitiu.

Content el públic perquè li havien servit dos K. O. amb un sol combat, ovacionà els dos boxadors.

Convé que aquest truc no corri gaire, perquè, si el coneixen els empresaris de boxa, podria ésser que preparessin un combat amb un desenllaç semblant per tal de fer taquilla.

**

Continuen els resultats sorpresa. Tal com van les coses, hauríem de tirar la barretina al foc i deixar-ho córrer. Hem encertat el resultat de Madrid, però cap més. ¿Qui hauria pogut creure que quatre clubs guanyessin en camp contrari?

Es parla de la tornada de Caicedo. L'ex-jugador de l'Espanyol potser exerceixi en els joves elements una suggestió que l'anglès no havia mai aconseguit.

Sigui com sigui, hem vist l'Espanyol en el darrer partit, i creiem que té elements que infonen confiança i que cal no perdre la brúixola i produir-se amb serenitat, per tal de donar temps al temps a aquells que tenen la responsabilitat de portar la direcció del club espanyolista.

**

contrari. Comença a ésser una utopia allò que els partits, a contrari. Comença a ésser una utopia allò que els partits, a casa es podia dar per punts guanyats.

¿Són més dolents els equips, avui, del que ho eren ahir? No. Creiem sincerament que els equips són millors uns i altres i que hi haurà un campionat de Lliga tan accidentat com a Catalunya ho va ésser el super-regional.

Els clubs cerquen elements en un lloc o altre, esmercen pessetes i fan conjunts acceptables per anar a la lluita. Veiem com un Arenes, equip que semblava mort, és avui, a la segona divisió, un equip notable, veiem també com un Badalona que, quan semblava equip predestinat a descendir de la primera Categoria catalana fa, a la Lliga, el mateix excel·lent paper que féu al campionat català i assistim al desvetllament d'un Ràcing, de Santander, guanyador d'un València per sis gols a dos, i d'un Sevilla, campió d'Espanya, al seu mateix camp andalús.

El Barcelona, el nostre Barcelona, ha guanyat el València sense porter per expulsió d'Iborra i actuant Bèrkessy al lloc vacant. Benvinguts siguin aquests resultats meritoris que són anunciadors d'una temporada de futbol emocionant com cap perquè haurà d'ésser esportivament ben competida.

AQUELL

Anem, però, a fer pronòstics per a diumenge.

Barcelona - Sevilla : 4 a 1.

Athlètic - Espanyol : 3 a 1.

Ràcing - Oviedo : 2 a 2.

Madrid - València : 2 a 1.

Athlètic - Madrid : victòria mínima Athlètic.

Betis - Hèrcules : 4 a 2.

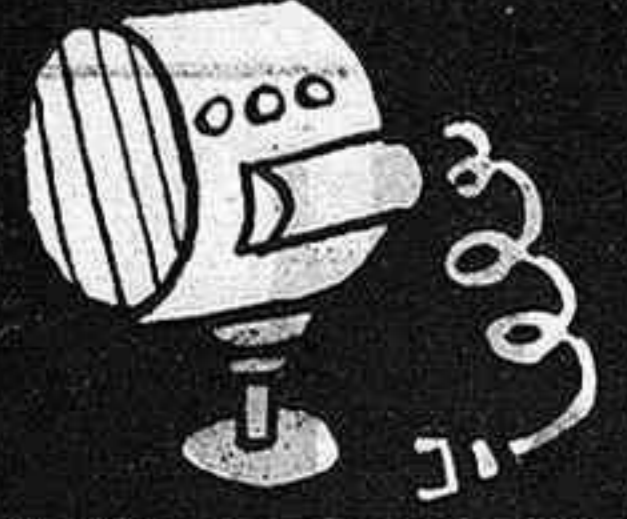
Un de la Lliga.

—Res, us convido a fer una xefla de cireres.

LA CAIGUDA DE LA FULA.—Ara rai que mano.

Cinema

Pel·lícules rodades a Barcelona

«EL MALVADO CARABEL»

«TIVOLI»

Esperant l'actuació esmentada d'en Sugrañes, l'empresa del Tivoli ha estrenat una pel·lícula de producció nacional amb el títol de «El Malvado Carabel».

Creia la casa editora i creien els autors de la realització cinematogràfica, que el nom de Venceslao F. Florez i la publicació en «El Hogar y la Moda» de l'esmentada novel·la fer fum per assolir el succés de l'estrena.

I s'han enganyat. A fe que ho sentim, tota vegada que el cinema necessita — com el febrós l'aigua — l'aportació d'arguments netament cinematogràfics que en part contrapesin en la manca de tècnica que dissortadament s'observa en tota la producció nacional.

En «El Malvado Carabel» hi ha encerts, però és evident que hi ha encara més errors.

Es error, i no altra cosa, el presentar aquelles oficines d'una entitat bancària que més aviat semblen despatx de prestamista atrotinat que altra cosa. Error és també la mania innata dels directors espanyols, els quals, sense tenir en compte els claroscurs de la fotografia, ni el fons més o menys fosc del decorat, no curen del to que deu tenir la indumentària dels artistes i esdevenen efectes fotogrènics totalment confusos, foscos i d'una pobresa de llum que fan fredat.

Això és «El Malvado Carabel». Sentim dir-ho, però és així.

**

MARC REDONDO AL CINEMA

Que Marc Redondo és la negació de la fotogenia és cosa tan sabuda com que Mussolini ja ha passat dels trenta... Però sembla que Unión Films, ni el senyor Momflet, ni el senyor Valentín Rodríguez F. Belisario se n'han adonat.

Farándula costarà a Unión Films un grapat de milers de duros.

Farándula, el senyor Valentín em perdoni, no inspira cap optimisme. Això que l'han començat a rodar fa tres dies.

¿Que la veu de Marc Redondo és forta i bonica? Sí, senyor, però ací teniu Mojica, l'adonis mexicà, que a penes té per a cridar el «sereno» i gràcies a l'altaveu pot passar. Però aquell nas d'«El Cantar del Arriero»...

**

«ABAJO LOS HOMBRES»

Castellví, el simpàtic *produceur* de cinema, i Juli Salvador, el seu ajudant, han realitzat amb Pierre Claver una cinta d'aquest nom. El mateix Valentín R. Belisario ha fet el guió.

Aquesta cinta és un intent saludable d'imprimir al cinema cal un caire de revista simpàtic, que fugi de l'enfarfegament dels arguments dramàtics tant al cas, i que ens fan dormir tan sovintet. Val a dir que l'operador que ha rodat «Abajo los hombres» és un austríac que sap el que es fa. Per tant, els defectes atàvics o tradicionals, si més no de la «mise en scene» de tota pel·lícula incipient, queden atenuats, en gran part, per l'excel·lent fotografia que conté. L'enhonor a l'amic Castellví.

FOX

L'AUTONOMIA DEL NORD DE XINA.

—I el govern de Nanquin, ¿què hi diu?

—Que «naranjas».

...ONAMI SUP 181 31A...

Xerrameques barcelonines

Entre gitano, al cafè Espanyol del Paral·lel

Ella.—No diguis paio arravelat que d'ençà que t'has fet de la Ceda que et moques amb el safo del coll.

Ell.—Mireu la «tuberculosa» que s'ha fet tanguista de Cal Sagristà, perquè s'hi arregla l'amor a «tires» sortirà a la «llinterna».

Ella.—Permeti Déu que de cada esternut que doni la teva «jamba» li neixi un fill, i a cada Jesús! que li donin el tinguis d'enterrar.

Ell.—El vegis penjada de la cua d'un «ariplà» amb un gafet al forat del nas.

Ella.—A Santa Tecla li demano, que et vegis voltat de soldats com el paio Nasi...

Diàleg copsat a Santa Caterina (entre dos polítics del ramat)

L'un.—Les monarquies tornen. No hi ha més. Amb l'esquerra no si menja a casa, tothom menja amb la dreta.

L'altre.—De gorra.

L'un.—Eh!

L'altre.—De gorra ja no se'n porta.

L'un.—Ah! Però el que dic és cert. Les monarquies tornen. El rei Jordi de Grècia va entrar dilluns a Falero.

Al Passeig de Gràcia.

Ella.—I com plorava al «Novetats» l'Elisenda.

Ell.—No hi tornarà. Es va tacar el vestit de «rimmel». Quant aquella dona diu «Me'n torno a l'hospici...» trenca el cor, fins a l'apuntador. Es un drama molt dramàtic.

Ella.—Quina diferència amb la «revue» que varem fer els estiujants l'estiu passat a Masrampinyo.

Ell.—Encara em recordo de la cara que feia en Lluís Canons quan tú i jo ballàvem la «carioca».

Ella.—I no li ha passat, no. Encara m'ho retreu. Diu que ho feiem massa apretats.

Ell.—Fugin!

Ella.—I que quan tú em possaves les mans a les anques...

Ell.—Què?

Ella.—Que t'hagués bufetejat.

Ell.—Per què no ho feia?

Ella.—Perquè com que ell ballava de parella amb la teva promesa, i ella les tenia a les anques d'ell... Adéu, Ricard. Vaig a missa de dotze. Ens veurem?

Ell.—Tú diràs, bufona. En sortir de missa vull reprendre la conversa...

Al port (entre dos obrers)

L'un.—Ara amb això de les sancions se'ns arregla el «panirama». Ja no descarregarem macarrons d'Itàlia.

L'altre.—En farem a Espanya. Si volem rai, no ens han de costar gaire...

L'un.—Oh! He llegit que de la plaça d'Espanya de Roma, ara en diran plaça de Bono.

L'altre.—Bono.

L'un.—Eh!

L'altre.—Que «bueno»! Que tant me fa. Que ací ja en tenim una de plaça d'Espanya. Que aquella no ens fa falta. A la d'ací, hi ha un anunci de quatre cares, al centre, que sembla una font. Unes piles de maons que semblen cares, un plat furadat que sembla un rellotge, un tortell que sembla una plaça de braus, i un seguit de pianoles que volten que semblen tramvies.

—¿Que no votaria's?

—No! Que no votaré.

—Ah! Em creia que no votaries.

L'emissió d'avui

Bon dia, senyors radiolients. Aquí és l'Emissora E (Esquella) 8. B. Q. Comença la nostra radiació. Ara ja estem radiants. (Radiants de satisfacció). Nang! Nang! Nang! (Sóna l'esquella).

Connectem amb el servei metereològic Uuuuu, píííí!!!! xxx: Servei metereològic. Temps probable per a avui: El sol ha sortit a les sis. Regnen vents fluixos que vénen de Madrid i vents forts de tota la península que van, precisament, cap a Madrid. Ja està. Connectem amb l'emissora: Uuuuu... píííí!!!! xxx... sss!!!

Darrera nota d'última hora: El diari parlat «La càlida paraula» ha quedat mut.

Si tos teniu, preneu pastilles Garrigosa.

Si teniu tos i tossiu, teniu, preneu pastilles Garrigosa.

Programa de música variada en conserva: escolteu «Ai'm Popeye the Sailor man». (El toquen). Escolteu ara «Maria de la O». (La toquen). Escolteu seguidament «Ai'm Popeye the sailor mau». (El radien). I, ara, oíu «Maria de la O». (Ja no hi toquen).

Escolteu a continuació el gran actor Enric Borràs, declamant la tirallonga del segon acte d'«El Alcalde de Zalamea»:

«Nords, 33'15.

Alacants, 82'20.

Chade, 0'00.

Cotons, 39'70.

Cambons, 0'00.

València-Governador».

Oíreu acte seguit les darreres cotitzacions:

«Aunque soy corto de vista
un precioso piñón vi,
más así que lo partí
del piñón salió una artista».

Compreu pega dolça marca «Negro suave».
Escolteu Eduardo Brito en la seva gran creació «Esclavo soy».

«Abissinio soy
negro nací,
negro es mi color.
negra es mi suerte.
Pobre de mi
muriendo estoy».

Compreu pega dolça marca «Negro suave».
Connectem amb la Catedral:
—Rèquiem aeternam dona eis domine...
—Et lux perpétua luceat eis.
(Eh! «Alto!» Ens hem equivocat! En lloc de connectar amb el campanar, connectàvem amb el rector!)
N ng! Nang! Nang! Nang!
Ning! Ning! Ning! Ning! Ning! Ning!
Les dotze! Heu sentit les dotze des del campanar de la nostra bella catedral. Sospensem un moment l'emissió.
(El locutor se'n va a fer l'aperitiu).
Ja torno a ésser ací. Escolteu un selecte programa d'anuncis.
(De la «Celucana» per amunt, surt tot).
Ara, senyors ràdiooients, de bona gana radiaríem un esplèndid comentari polític que ha escrit el nostre director.

CLÍNICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diatèria - Raigs X

Director: Doctor J. RIU Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
Diumenges, de 10 a 1 NOU DE LA RAMBLA, 18

Però se l'ha menjat! (No ell, la censura). Per tant, ho deixem córrer.

Senyora! Senyora! No ho digui a ningú que pren perles «Fèmur».

Donem per acabada l'emissió d'avui. Moltes gràcies a tots per l'atenció d'escoltar-la. Engueuem l'«Himne de Riego».

Francesc Lairet

Demà, dissabte, dia 30, s'escau el quinze aniversari del vil assassinat d'aquell home exemplar, gran català i republicà sense màcula, que es digué i es dirà sempre Francesc Layret.

L'assassinat, vil per ell mateix, ho fou més encara per les circumstàncies en què fou executat. Miserable i covard, per haver ferit a traició i contra un home indefens. I molt més, per venir d'on vingué.

De Layret es temia la seva catalanitat insubornable, el seu republicanisme sense falles ni claudicions, el sentit àmpliament social i profundament renovador de les seves campanyes. Però el que els enemics no li podien perdonar i, en efecte, no li perdonaren, fou la seva conducta austera i pura, la seva honestat incorruptible. Més que les idees i els procediments, hom tem les consciències netes i l'honradesa personal, virtuts que el poble estima i agraeix, car l'enemic sap que un prevaricador i un lladre cauen un dia o l'altre en el parany que ell mateix ha parat.

EL QUI CERCA COMPANYIA.

—No trobo ningú a casa.
—Els altres:—No hi som.

TELÓ ENLAIRE

EN DEFENSA DEL PERIODISME

LLETRA OBERTA AL SENYOR BERNAT I DURAN

«Sr. Bernat i Duran :

Estimat amic: A vós que gairebé us considero degà dels crítics teatrals barcelonins em permeto d'adreçar-me per mitjà de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA en la seguretat que seré atès i fareu tot el possible per tal de salvaguardar amb la vostra valuosa influència dins el marc de la Societat de Crítics Teatrals, el prestigi que l'esmentada entitat justament ostenta i mereix.

Com sabeu, gairebé tots els diaris barcelonins, en la seva secció de teatres han adoptat, com a cosa uniforme i fins crec que interessant, el procediment de publicar comentaris sobre coses de teatre, que en cap de les ocasions van signats i, a tot estirar, ho són amb un pseudònim.

Res no tindriem a dir, si no es donés el cas gens simpàtic per cert, que alguns dels redactors, sota un pseudònim publiquen rumors que les més de les vegades agreugen el problema teatral en comptes d'alleugerir-lo, no fosin ensem amb crítics ocults autors dramàtics, que des de la columna anònima d'un diari bombegen les seves pròpies obres i ataquen les que creuen que produeixen una competència o emulació de les per ells estrenades.

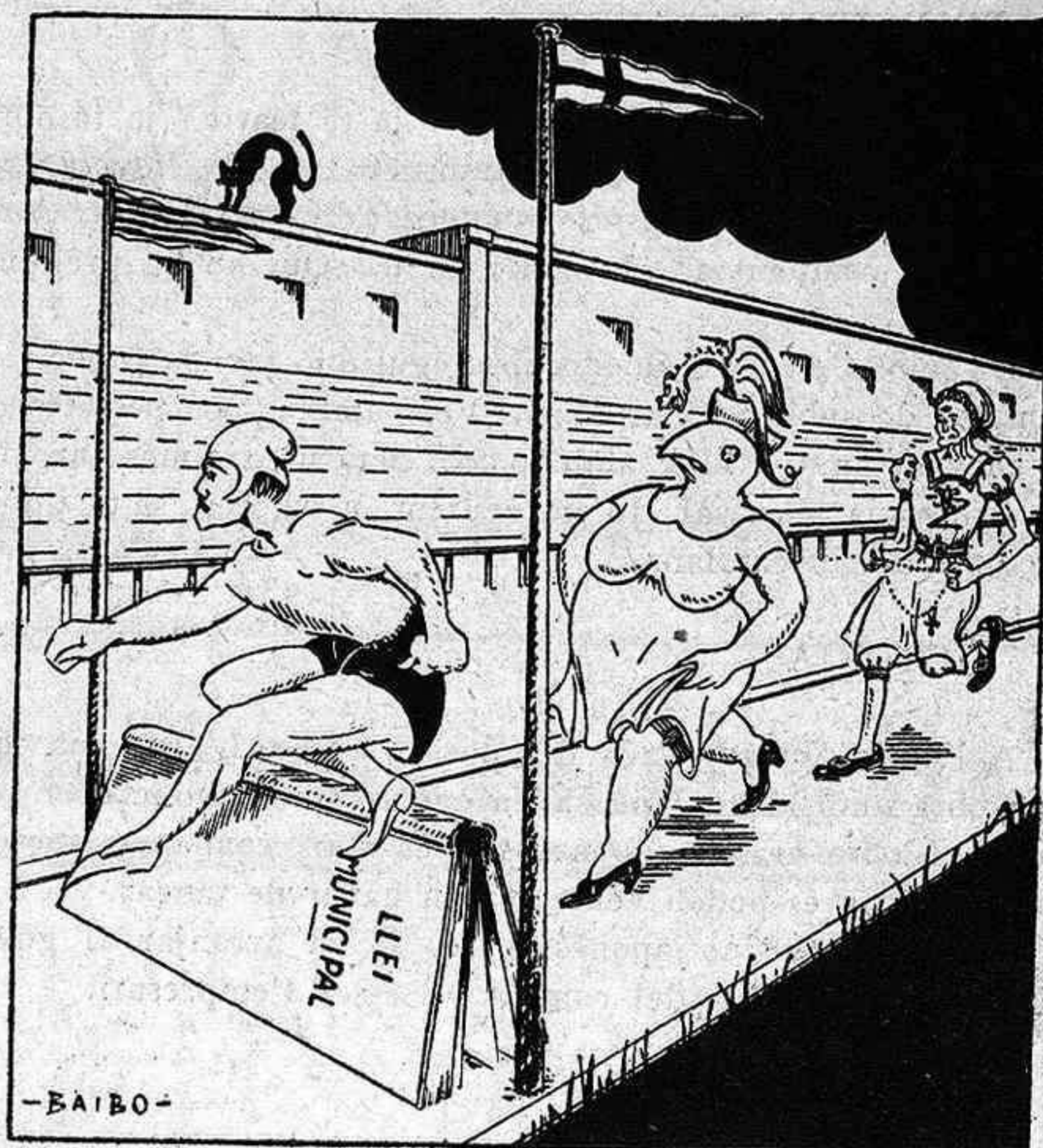
Evitariem suprimint o evitant que elements que viuen del teatre tinguessin a la seva disposició les esmentades seccions de rumors, ultra perjudicis incalculables que s'irrogen a les empreses i artistes, ja per dissort prou afectades per l'actual crisi, que tinguessin lloc espectacles tan poc edificants com el presenciat fa uns mesos a l'escenari del teatre Victòria que va culminar amb l'abufetejament d'un crític i autor incipient i anònim.

La tasca de la crítica és, sagrada, com vós sabeu, i no crec que permeti que es faci del carnet de periodista bandera interessada d'ideals mesquins, ni clau, per no qualificar-ho

Meditació.

Qué solos se quedan los muertos!

Sempre quedo a segon lloc.

d'altre faisó, que obri les portes del teatre a un senyor que dies abans, o hores potser, ha apallissat l'empresa, signant amb un pseudònim més o menys «acaramel·lat» o llepissós».

No dubto, estimat amic, que fareu tot el possible per tal d'arribar a suprimir les seccions de rumors dels diaris que es presten a tan poc afalagadores suposicions, i no ho dubto perquè vós sou home d'esclarit i recte criteri, amant de la crítica de l'art, del teatre i del periodisme, i com gairebé tots els vostres col·legues, vetlleu per al bon nom de la crítica barcelonina que tants respectes i consideracions m'ha meregut.

Vostre s. s. i amic,

Francesc Oliva."

TEATRE

NOU

«La Canción del desierto», està ja a punt de fer l'honor al seu nom. L'altre dia el «Nou» semblava un desert. Hi feia fred, un fred de manca de direcció, de manca de públic, de manca de tot...

El teatre, al pas que va, s'acabarà de morir aviat. Y ho sentim doblement perquè el considerem element cultural i preciós per al poble... Però què hi farem. *Entre tots el varen matar i ell solet se'ns va morir.* (R. I. P.).

Nota: tenim entès que fa tres o quatre dies, al Teatre Còmic, va tenir lloc un espectacle (no de guixeta) edificant, a l'extrem. Un empresari per poc li trenca la fesomia a un crític de teatre. Ho sentim... per al crític.

ESPANYOL

Pepe Alba continua fent «Els estudiants» que com tots saben és una mena de «paella valenciana» sense sal i amb «moltes guixes». I a l'hora de pair la paella el senyor Pius Daví i Castellano li prendrà el teatre per subvenció de la Lliga. Aquest no farà arròs, farà escudella.

PRINCIPAL PALACE

Margarida Xirgu ja ha debutat: ja té teatre: ja té obra: té autor: En Garcia Lorca, l'autor de tots els *claveles sangrientos* els *contrabandistas enamorados* y las *puñaladas trapezarias*. Ja té companyia. ¿I públic en té? Qui ho ha preguntat això?

De públic en té, i qui no ho cregui que faci la prova: En comptes de subvencionar Maria Vela amb 15.000 pessetes que la subvencionin, a ella, amb 50.000. Serà un xic més car, però la diferència s'ho val. Ja ho veurem, alleshores, si té públic, l'eximía actriu catalana...

VICTORIA

A l'antic Soriano cada dia passen coses. L'altre dia feien una obra amb la qual pensaven enganyar el públic com a xinesos. L'obra era de japonesos i, és clar, com que xinesos i japonesos no es poden veure, varen haver de tancar.

El conflicte sino-japonès, però, es va arranjar al govern civil. L'única baixa del combat va ésser l'empresari.

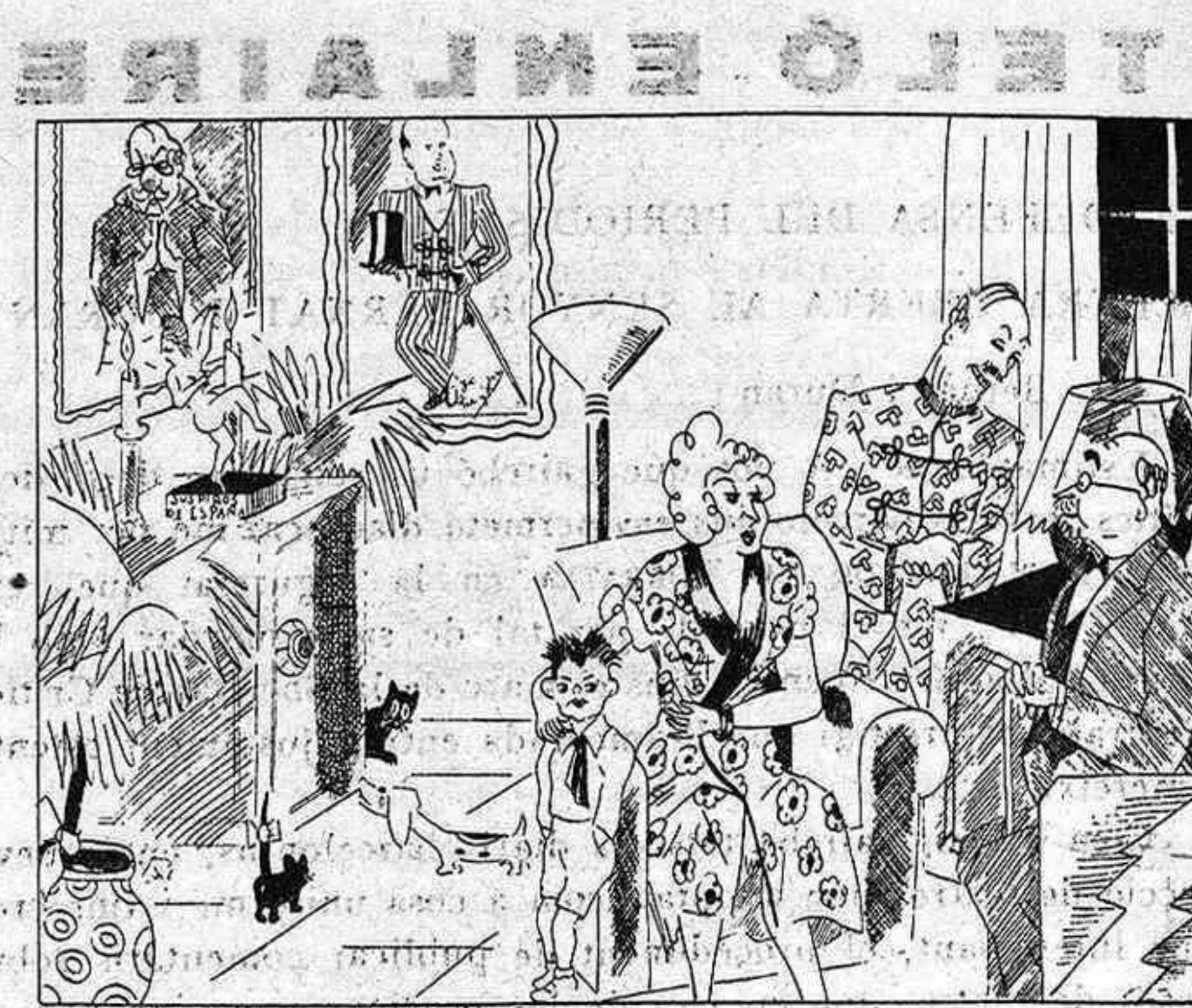
COMIC

En Santpere, l'home de la sort. I diem que és l'home de la la sort perquè l'estrena de «Mujeres de fuego» va assolir un èxit apreciable tot just quan en Santpere ja començava a rumiar ¿quina en farem?

Del mestre Alonso no cal ni parlar-ne. La seya música és la de sempre, la de sempre que vol fer música.

La presentació esplèndida, i fins la interpretació, cas únic d'ençà fa anys, en el teatre, fou d'allò més lligat i arrodonit, la qual cosa vol dir que al «Còmic» hi ha direcció. Això, en els temps que corren, és força difícil trobar-ho. En unes paraules: obra per dies i els qui es creien veure en Santpere fent bolbos a Collbató quedaran defraudats una vegada més.

Ens alegrem de l'èxit. Els èxits seus sempre ens alegren, encara que siguin del Caramel.ler.

—Ara ja està millor; se'ns va enfiar d'un tip de cireres.

ESQUELLOTS

En la propaganda feta a favor de l'expansió, difusió i presa del carnet electoral, s'ha dit en tots els termes i amb varietat de tots, que era un document que només servia per a anar a votar, sense cap altre caràcter fiscal ni d'identificació.

Doncs bé; a algú li ha passat pel tupí la idea d'exigir el carnet electoral a tots els empleats públics per tal de poder cobrar el sou. No sabem si aquesta pensada reeixirà. Resultaria, llavors, que sense carnet electoral no es podria votar, però tampoc cobrar.

**

De certes fórmules curanderístiques per a apaivagar esperits, en uns llocs en diuen orxata de xufles, i ací, aigua calenta.

**

Els feixistes de Mèxic porten camisa daurada. Si l'or és de llei, estan en perill. Ai si se n'adona aquell que s'acostuma a adonar sempre de les coses de valor!

**

Estirabots madrilenys:

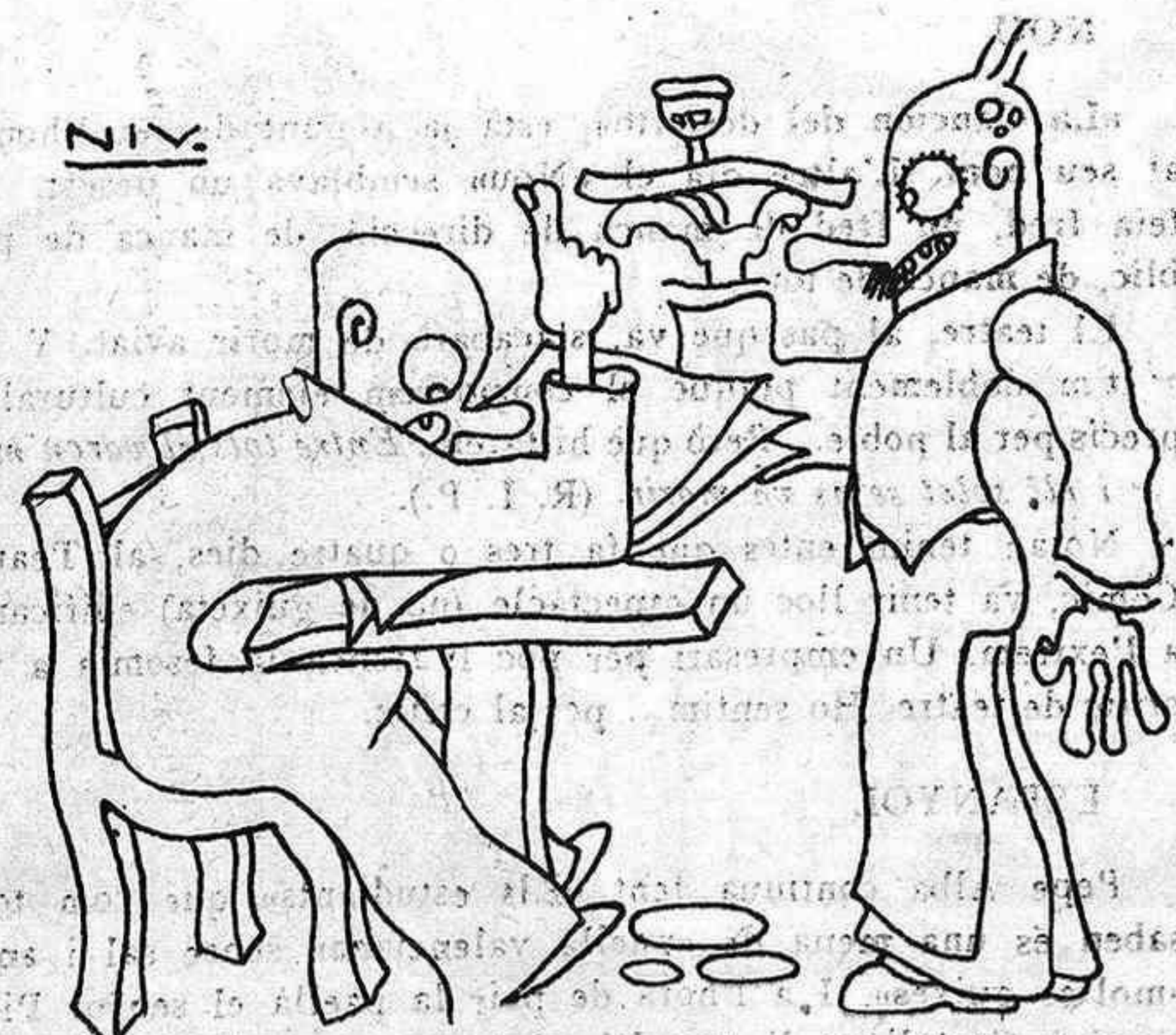
En certs llocs reservats d'un determinat centre madrileny, han aparegut aquests dies, segons ens escriuen, uns retolets que diuen: «No tirar de la cadena; todo para el jefe.»

**

La moda política ha portat tres maneres noves de saludar. La marxista, amb el puny clos enlaire; la feixista, el braç estès i la mà mirant cap per avall, i, finalment, el «dernier cri», la salutació radical, que consisteix en parar la mà per si cau quelcom.

**

El senyor Codolar i Gualdo continua mantenint tancat a les tardes l'Arxiu Històric de la Ciutat. Han estat inútils tots els precés i protestes. El senyor Codolar és d'aquells que no s'im-

—Què desija el senyor?
—La dissolució de Coris,

muten. En casos de perill, no necessitaria careta protectora per a gasos asfixiants, i cap projectil, ni que fos d'un Drednought, aconseguiria foradar-li el rostre.

Han passat els dies i les setmanes i el senyor Pic i Pon encara ens deu aquella «vida y hacienda» que ens va prometre solemniament des de les planes prestigioses del «Full Oficial del Dilluns».

Es veu que vol fer la competència a Garcia Prieto, que ens deu el seu «cadàver» i amb el seu «il·lustre Jefe» que ens deu la República. Encara que ell diu que som nosaltres els que la hi devem.

CORRESPONDENCIA

L. Ciurana. Ha arribat tard. Per una altra vegada us recomanem que féu els originals amb tinta xinesa. Va molt més bé per al gravador.

Quimet. — No, home, no! I la censura, ¿per què us figureu que l'han posada?

Joan Sis i Quella. — Esteu completament equivocat.

Manuel Riau. — Creu-t'ho!

Tejada. — Teniu dos defectes: el d'escriure massa llarg el d'escriure massa malament.

«El Tibidabo». — Digueu als vostres cambrers que deixin les aficions literàries.

Garter. — Quin dibuix! Recristina, quin dibuix!

Joan. — Al censor, particularment, li va fer molta gràcia.

Batlle. — Demà ens afaitareu!

Francvich-Vic. — El seu vers «Fred» ens ha deixat gelats.

Albert de la M. — Anirà la setmana entrant.

COMPREU

tots el divendres

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Fusteria i Ebanisteria

F. Latre

PENEDIDES, 8

(CANTONADA UNIO)

Telèfon 21361

Restauració de
mobles i tota
mena de treballs
de fusteria

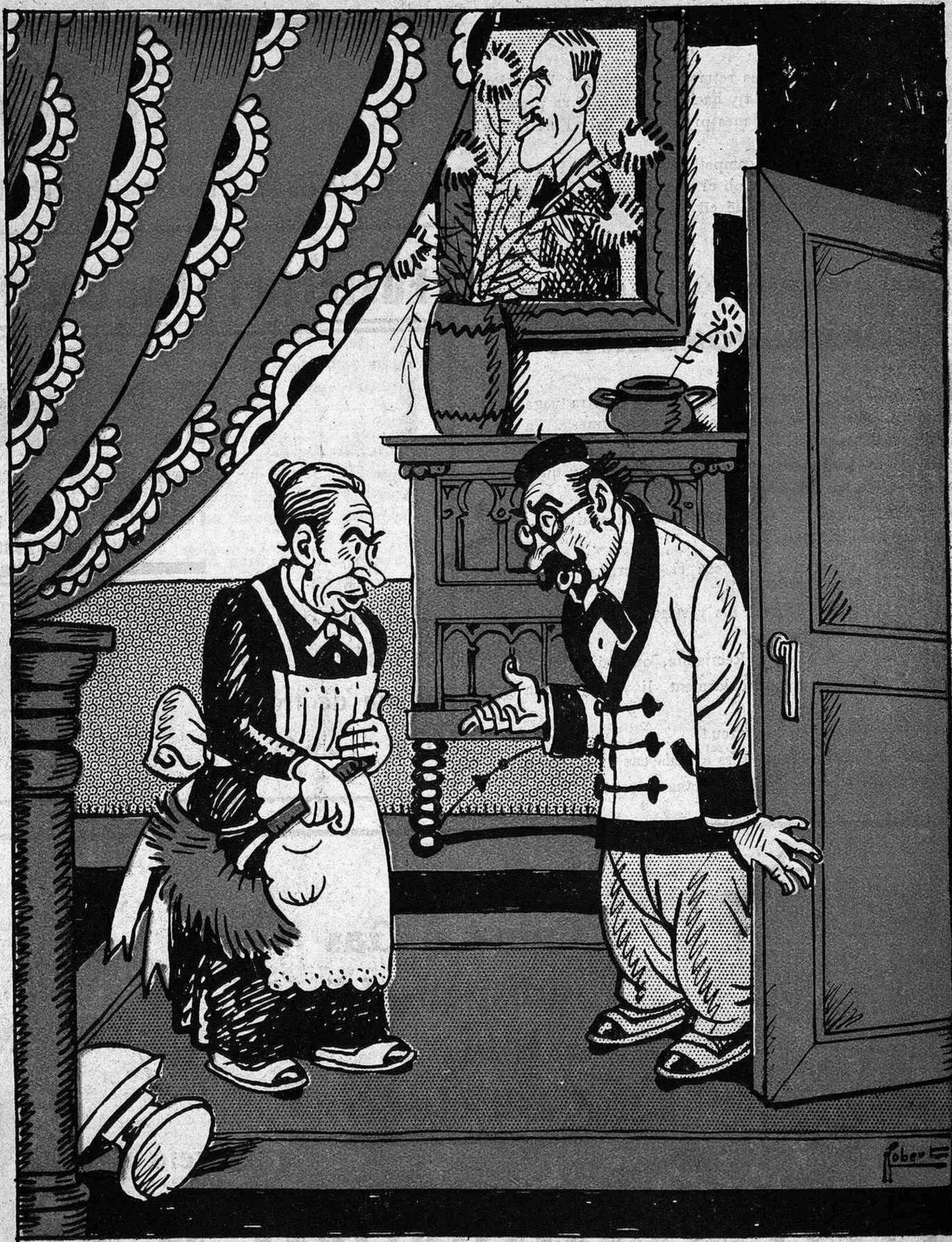

**La
Cuina a Gas
indispensable
a tota
Casa Moderna**

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONES AL GAS

Avinguda Portal de l'Àngel, 20

—Espolseu-ho tot bé, que aviat tornaré a rebre visites.